Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Figuur 1: Fontein op het Dorpsplein Terheijden. Foto: Gerard van Vugt.

Het college geeft sinds 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording af. Hiermee voldoet het college aan de verplichtingen uit de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. In de rechtmatigheidsverantwoording is beoordeeld in hoeverre de (financiële) handelingen in overeenstemming zijn met relevante wet- en regelgeving. Waarna de accountant de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording toetst. De kaders voor de rechtmatigheid komen onder andere uit de genoemde kadernota rechtmatigheid en de financiële verordening zoals door de raad vastgesteld. De input voor de rechtmatigheidsverantwoording komt onder andere uit de uitgevoerde interne controles en ziet toe op drie criteria:

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Hieronder wordt per criterium kort toegelicht wat het is, wat de bevindingen over 2025 zijn en welke maatregelen er getroffen worden, of al getroffen zijn, om de onrechtmatigheden in de toekomst te minimaliseren.

Begrotingscriterium

Bij het begrotingscriterium draait het om het budgetrecht van de raad. Aan de hand van de analyse geeft het college aan of en met welke cijfers het college heeft gewerkt met de door de raad beschikbaar gestelde budgetten. De kaders rondom begrotingsrechtmatigheid liggen vast in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Drimmelen 2025. Meer specifiek artikel 12. Waarbij we conform de verordening een onderscheid maken tussen acceptabele en onacceptabele begrotingsonrechtmatigheden. Een begrotingsonrechtmatigheid is acceptabel als aan ten minste één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
- De over- of onderschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage. Het informeren middels de jaarrekening wordt hierbij tevens als tijdig gezien.

Bevindingen 2025
Het opstellen van een realistische begroting is in 2025 opnieuw lastig gebleken. In gemeenteland hebben we steeds meer te maken met adhoc taken en ontwikkelingen die lastig te voorzien zijn. Dit zorgt ervoor dat er op verschillende programma's onrechtmatige afwijkingen zijn. Echter zijn deze al deze afwijkingen wel acceptabel bevonden. De afwijkingen waarover de programmaverantwoording en rechtmatigheidsverantwoording rapporteert vallen eenieder in het bestaande beleid dat door de raad is vastgesteld. Wel is er een afwijking wie gezien de aard in deze paragraaf nogmaals worden aangestipt:

- Ten behoeve van de Specifieke Uitkering Nationaal Isolatie Programma heeft de gemeente via tussenpartij Groupcard beoogt burgers te subsidiëren. Gezien het faillissement van Groupcard levert dit een nadeel van €260.000 op.

Voor een uitgebreide toelichting op alle afwijkingen, verwijzen wij u naar de programmaverantwoording eerder in deze jaarrekening.

Voorwaardencriterium

Dit criterium betekent dat de gemeente zich aan alle wet- en regelgeving moet houden bij financiële handelingen, zoals bij subsidies, aanbestedingen en personeelskosten. De betreffende wet- en regelgeving zijn opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader. De gemeente ziet toe op het naleven van betreffende wet- en regelgeving door het uitvoeren van controles.

Bevindingen 2025
Een van de omvangrijkste controles ten behoeve van dit criterium is de controle op de naleving van de Europese aanbestedingswet. Deze controle resulteert in een onrechtmatigheid van € 791.000. De geconstateerde onrechtmatigheden hebben met name betrekking op aanbestedingen in het fysieke domein.

Enerzijds is er sprake van contracten uit voorgaande jaren. Anderzijds loopt de organisatie tegen het feit aan dat er opdrachten van dezelfde aard zijn aangegaan. Met deze verschillende opdrachten maar werkzaamheden van dezelfde aard is meermaals de Europese aanbestedingsgrens overschreden.

In lijn met de verbetermaatregelen van vorig jaar, werken we sterk aan de bewustwording op gebied van de aanbestedingswetgeving in de organisatie. De organisatie bekijkt per gevonden onrechtmatigheid hoe en of de fout kan worden gecorrigeerd in de nabije toekomst.

M&O beleid

De gemeente moet voorkomen dat mensen en organisaties misbruik maken van regelingen, zoals subsidies of uitkeringen. Dit betekent dat de gemeente controleert of de maatregelen om misbruik te voorkomen, goed werken. Fraude door eigen medewerkers (bijvoorbeeld valse facturen) valt niet onder de definitie van misbruik en wordt dan ook niet in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Bevindingen 2025
Op basis van de uitgevoerde controles zijn in het verslagjaar geen afwijkingen of bevindingen geconstateerd ten aanzien van de naleving van dit beleid. De interne beheersmaatregelen worden voldoende geacht de risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de gestelde toleranties te beheersen.